

УДК 669.76

К. Куглин*, В.О. Синельников*, Р.Д. Куземко**

AGH «Научно-технический университет», г. Краков, Польша*

ГВУЗ «Приазовский государственный технический университет», г. Мариуполь**

ПРИЛИПАНИЕ ШЛАКА К СТЕНКАМ КИСЛОРОДНОГО КОНВЕРТЕРА ПРИ ИСПОЛЬЗОВАНИИ МЕТОДА РАЗБРЫЗГИВАНИЯ ШЛАКА

Результаты моделирования представлены в виде графиков, показывающие изменение значения силы адгезии в зависимости от начального радиуса частицы шлака r_2 , для разных значений угла смачивания θ . Расчеты были проведены при: различных высотах шлака в кислородном конвертере $H = 1$ и 7 метров, плотности шлака 3000 кг/м^3 , а также толщине стенки кислородного конвертера $0,1 \text{ м}$. На рисунках 1 – 2 представлены результаты моделирования изменения силы адгезии $F_{адг}$ в зависимости от радиуса r_2 при различных значениях угла смачивания $\theta = 20, 30, 40, 50^\circ$.

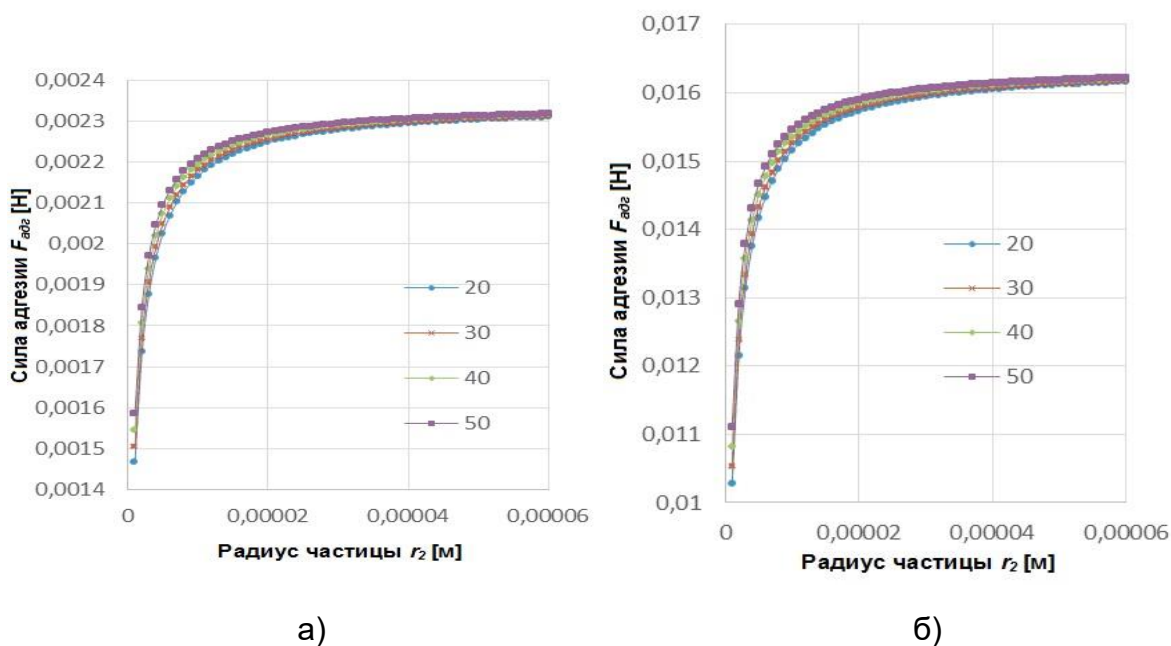

Рисунок. Зависимости силы адгезии $F_{адг}$ от радиуса частицы шлака для высоты разбрызгиваемого шлака в конвертере $H = 1$ (а) и 7 (б) метров соответственно

Вычисления иллюстрируют, как радиус шейки и величина силы адгезии стремятся к постоянным значениям, при том, что радиус частицы растет при фиксированной величине второго радиуса.

Самопроизвольный процесс протекания адгезии, который продемонстрирован в работах различных ученых [1 – 4], был изучен авторами этой работы применитель-

но к случаю фильтрации жидкой стали (в соотношении неметаллические включения жидкая сталь – керамика фильтра), было установлено то, что адгезия возможна в случае отрицательных значений функции угла смачивания B , определяемой формулой:

$$B = \left[\left(\frac{4 \cdot (1 - \cos \theta_{S-CM})}{(2 + \cos \theta_{S-CM})} \right)^2 \cdot \frac{(2 - \cos \theta_{S-CM} - \cos^2 \theta_{S-CM})}{(1 - \cos \theta_{S-CM})} - 4 \right] < 0$$

Расчет по формуле представлен в таблице.

Таблица 1. Вычисление значений функции угла смачивания B , при размера угла $\Theta = 20 - 50^\circ$

Угол Θ	B
20	-3,89
30	-3,74
40	-3,54
50	-3,29

Расчеты показали, что наименьшее значение функции B , достигается при угле смачивания $\Theta = 20^\circ$. Также было установлено, что чем более отрицательный результат значения функции B , тем большая вероятность прилипания шлака к огнеупорной футеровке конвертера. Большое влияние на адгезию шлака с огнеупорной футеровкой конвертера оказывает химический состав разбрызгиваемого шлака, также влияющий на межфазное натяжение и смачивание.

Список литературы

1. Mazanek, T. Podstawy teoretyczne metalurgii zelaza / T. Mazanek, K. Mamro. – Wydawnictwo Śląskie. – Katowice: Metalurgia, 1969. – 351 p.
2. Kawecka-Cebula, E. Filtration of nonmetallic inclusions in steel / E. Kawecka-Cebula, Z. Kalicka, J. Wypatrowicz // Archives of Metallurgy and Materials. – 2006. – Vol. 51, № 2. – P. 113-149.
3. Sasai, K. Mechanism of Alumina Adhesion to Continuous Caster Nozzle with Re-oxidation of Molten Steel / K. Sasai, Y. Mizukami // ISIJ International. – 2001. – Vol. 41, № 11. – P. 1331-1339.

4. Raiber, K. Experimental Studies on Al_2O_3 Inclusion Removal from Steel Melts Using Ceramic Filters / K. Raiber, P. Hammerschmidt, D. Janke // ISIJ International. – 1995. – Vol. 35, № 4. – P. 380-388.

5. Д. Калиш, В.О. Синельников, К. Куглин, Исследование физико-химических свойства шлака при его разбрызгивании на футеровку кислородного конвертера // Москва, Новые огнеупоры. – 2017. – №3. – С.78-83

УДК: 669.15-194:546.171.1

Кулик В.В.¹, Шипицин С.Я.², Осташ О.П.³, Віра В.В.^{1,3}

¹Національний університет "Львівська політехніка", м Львів

²Фізико-технологічний інститут металів та сплавів НАН України, м. Київ;

³Фізико-механічний інститут ім. Г.В. Карпенка НАН України, м. Львів)

ОПТИМІЗАЦІЯ ДИСПЕРСІЙНОГО НІТРИДНОГО ЗМІЦНЕННЯ КОЛІСНОЇ СТАЛІ

Встановлено, що підвищуючи вміст ванадію і азоту за зростання параметра $[V:N]$ і зниження вмісту вуглецю сталь після нормалізації і відпуску має вищі границю текучості, циклічну в'язкість руйнування, ударну в'язкість за кімнатної та низької температур за практично незмінної границі міцності. Сталь з оптимальним параметром $[V:N]$ забезпечує високий опір пошкоженості поверхні кочення модельного колеса, але дещо низький опір її зношуванню.

Нове покоління залізничних коліс разом з підвищеною твердістю обода повинно володіти високим опором утворенню тріщин на поверхні кочення. Вказані властивості забезпечує створення в структурі дрібних часточок нітридів і карбонітридів, що гальмують процес рекристалізації. Для отримання дисперсних часток нітриду і карбонітриду необхідно забезпечити їх виділення з пересиченого твердого розчину при зменшенні температури процесу гарячої прокатки і наступного охолодження. При цьому вказані фази повинні повністю розчинитися при нагріві заготовки перед катанням.